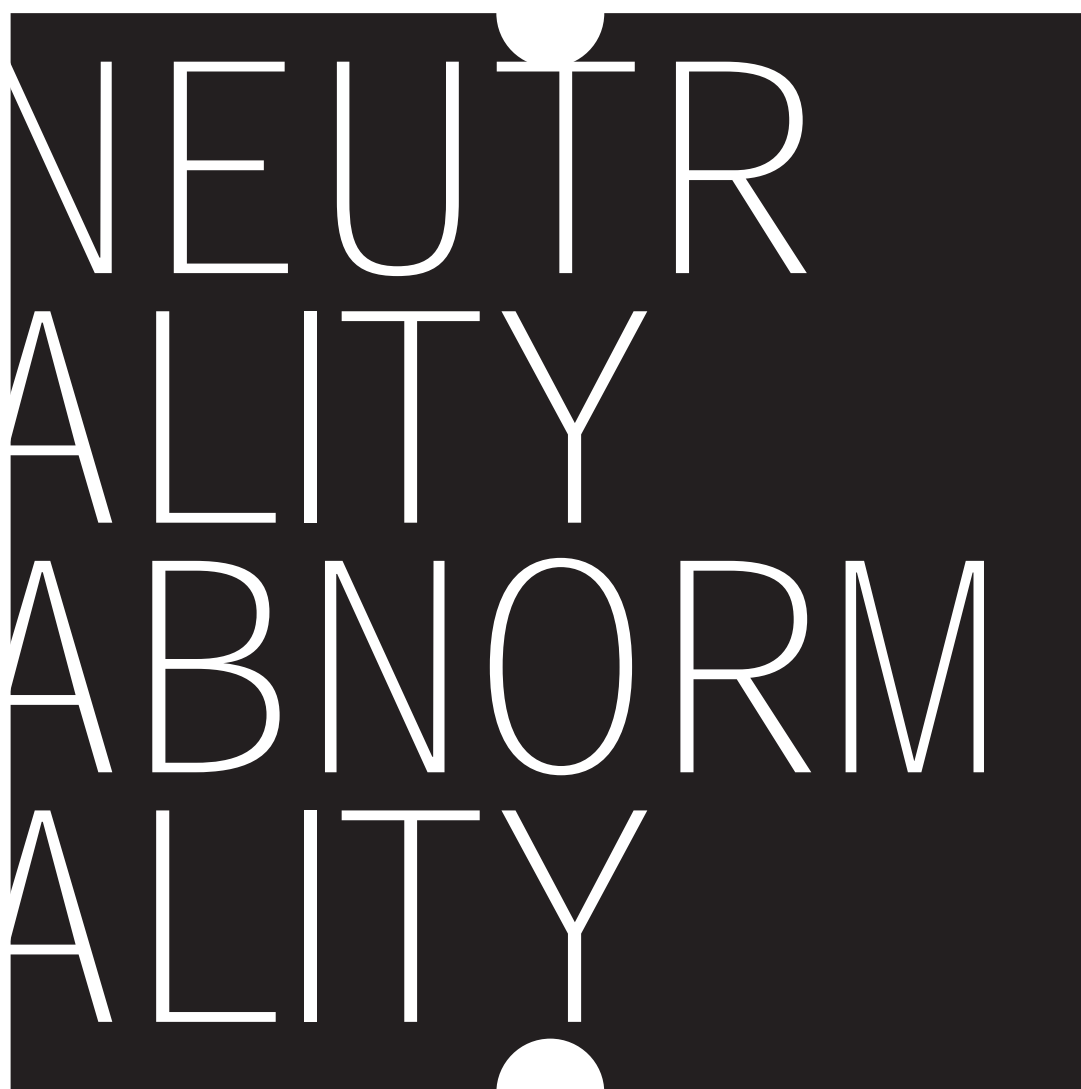

Den nya hjorden av Ylva Westerlund
Som en del av Tensta museum: Fortsättning
1.6–24.9 2017

Tensta konsthall

Gränsområden, framtid och förhållandet mellan landsbygd och förort står i fokus när konstnären Ylva Westerlunds akvareller och tuschteckningar presenteras i konsthallens entré. Bilderna skildrar avbefolkade miljöer i och omkring ett pappersbruk i Västernorrland samt en välbekant förort med det närliggande grönområdet Järvafältet som mittpunkt. Varje dag promenerar Westerlund från Tensta genom skogen till ateljén på Eggeby gård. Det omgivande landskapet bildar fonden för en del av teckningarna, i andra finns varelser som skulle kunna vara början till en annorlunda trupp som vill etablera kontakt med en förändrad natur.

Med utgångspunkt i uppväxten i brukssamhället Husum och livet i Tensta, som kommit att bli Westerlunds hem och arbetsplats, får vi följa en säregen blick på närområdet. Detaljer av naturen och ut-zoomade scener av stadslandskap framhäver ett engagemang i lokala ekologiska processer. Framtiden sedd genom ekologins lins blir som mest framträdande i en rad serieteckningar där en stor explosion ödelägger Järva-området. Vid en första anblick verkar bilderna dystopiska men i Westerlunds berättelse tycks katastrofen vara en möjlig gnista för positiv förändring, där andra perspektiv och nya idéer kan växa fram.

Eggeby gård, där hennes ateljé ligger, har under åren fungerat som en mötesplats för allehanda verksamhet. En gång i tiden var byggnaden en prästgård för Spånga kyrka. Idag ägs fastigheterna av Stockholms stad och arrenderas av Järva Folkets Park. Där finns hästar, tre duvslag, bikupor, en teaterlada, en mindre skulpturpark och konstnärsateljéer varav en av dem används av Westerlund.

Husum började växa fram som ett industrisamhälle i slutet av 1700-talet och är mest känt för sitt pappersbruk. Orten har en befolkning på under 2000 personer som stadigt minskar. I Tensta är det mest påtagliga på platsen det stora senmodernistiska bostadsområdet byggt 1967–72. Bostäder samsas med gravplatser från järnåldern, runstenar och här finns ett före detta militärt övningsfält från tidigt 1900-tal som numer är naturskyddsområde – Järvafältet. Idag bor runt 19 000 människor i Tensta och här är den snabba inflyttningen påtaglig, likaså nedmonteringen av samhällsservicen. Både Husum och Tensta växte fram i en tid med starka politiska idéer om utveckling. Fabriksmiljön som återkommer i akvarellerna synliggör en process från skogsbruk till papper och kartong i Husum. Det var fabriken allt i samhället byggdes upp kring, det var runt den som politiska rörelser uppkom och identiteter skapades. Vilka paralleller finns mellan Husum och Tensta? Vad händer när platserna tappat en del av sin identitet och funktion?

Utställningen på Tensta konsthall kommer under sommaren att breda ut sig på Järvafältet i ett projekt i samarbete med Stockholm Konst där Westerlund producerar ett nytt verk, färdigt i september 2017. Verkets titel är Dream Wasteland och utgör en fortsättning på Den nya hjorden. Teckningsskulpturer kommer att placeras på och runt fältet, bl a vid överdäckningen vid Tensta vattentorn, vid kanten av Tensta koloniområde, och vid Eggeby gård. Skulpturerna kommer att fungera som små hållplatser, eller gamla vägstenar, vid guidade promenader i naturområdet, då de arter som just då rör sig runt platsen observeras och kartläggs. Inventeringen är tänkt att ge skulpturen ett specifikt lokalt sammanhang medan bilderna ger ett drömligt lager över upplevelsen.

I samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning tar Westerlund och poeten och Tensta-bon Makda Embaie dessutom emot sommarjobbare under juni månad. Tillsammans skapar de en ny utsmyckning för Tensta simhall. Projektet är en del av Många vägar hem med stöd av Kreativa platser, Kulturrådet.

Utöver det håller Westerlund i en serie workshops med klasser med nyanlända elever på Tensta gymnasium från maj–september. De närstuderar naturen genom teckning och serieskapande och använder Järvafältet som arbetsplats.

Den nya hjorden är en del av Tensta museum: Fortsättning som följer upp den uppmärksammade utställningen Tensta museum: Rapporter från nya Sverige, om historia och minne i Tensta både i förhållande till platsen och till de människor som bor och verkar där, 26.10 2013–13.1 2014 och 18.1–18.5 2014. Utställningen har också turnerat i formen av Tensta museum on the Move (2013–2014) på Galerija Nova i Zagreb, på Survival K(n)it 7 i Riga (2015) och Stockholms läns museum (2015–2016).

Inom ramen för Tensta museum ett femtiotal konstnärer, arkitekter, lokala föreningar, artister, sociologer, kulturgeografer, filosofer och andra berört det förflutna i konstverk, forskningsprojekt, seminarier, vandringar mm. Samtidigt rapporterar de också om sakernas tillstånd i Tensta idag, om det som på många sätt kan beskrivas som det nya Sverige. Några av de inbjudna deltagarna har också pekat framåt och föreslagit framtida scenarier.

Projektet är ett kontrastrikt lapptäcke som sträcker sig över fyra års tid, där många olika intressen och uttryck tillsammans formar en berättelse.

Tensta är en ovanligt mångbottnad och komplex plats, det kollektiva minnet är på många sätt splittrat och det uppstår spänningar och konflikter kring frågor som “vems historia?” och “vems arv?”. Därför berör Tensta museum även kulturarvsbegreppet och problematiken kring hur det används i Sverige idag och på andra håll i Europa.

Ylva Westerlund är utbildad vid Malmö Konsthögskola, 1998–2003, och har deltagit i olika utställningar i Sverige och utomlands bl a på Contemporary Art Center i Vilnius, 2016, Malmö Konstmuseum i Malmö 2016, Momentum 9th Nordic Biennial of Contemporary Art i Moss, 2017 och Galleri Krasny i Moskva, 2017.

Verkslista

Vänster vägg

- Den nya hjorden, 14 st, tusch på papper, 2017
- Sulfate 3000, 15 st, tusch på papper, 2016

Fönstervägg

Övre hyllplan

- Gigant#7 1985, akvarell på papper, 2016
- Hon minns..., akvarell på papper, 2016
- Eggeby gård, tusch på papper, 2016
- Husumgården, tusch på papper, 2016

Undre hyllplan

- F18, färgpenna på papper, 2016
- The Immortal Neobiocosmonaut, 3 st, print på papper, 2009
- Snabbt framträder mönstret på marken..., tusch på papper, 2014

Golvet

- Excerpts from long forgotten comics, collage; papper (Utdrag från sedan länge bortglömda serieteckningar), färgpenna, lack på skiva, 2017

Höger vägg

Övre hyllplan

- Skymning, 7 st, tuschlaveringar på papper, 2015

Undre hyllplan

- Överdäckningen, Tensta vattentorn, akvarell på papper, 2016
- Husum, tuschlavering på papper, 2015
- Bygge, tuschlavering på papper, 2015
- Hyperseparation, akvarell på papper, 2016
- A.I.D, akvarell på papper, 2016

- Läckage/våtmark, tuschlavering på papper 2017
- Förbifarten/Hästa gård, tuschlavering på papper, 2017

**Samtal mellan Ylva Westerlund,
Emily Fahlén och Asrin Haidari**

Asrin Haidari: Berätta om titeln Den nya hjorden/The New Hird

Ylva Westerlund: Den nya hjorden kan läsas som jorden (planeten) med gammal stavning, men också som en flock. I mina teckningar och målningar finns ibland ett framtidsperspektiv; science-fiction som utspelar sig i en ny tid. Titeln dyker också upp på framsidan av en av mina tecknade serier med en berättelse som tar plats på Järvafältet. Vad beträffar idén om "det nya" kan det samtidigt fungera som en referens till utopiska tankar om den nya människan, idealet. Den engelska titeln The New Hird, har en något annorlunda betydelse än den svenska, det är en blinkning till herd som betyder flock men här felstavat till hird. Hird betyder en personlig skara krigare, en vakttrupp som återfinns som varelser i teckningarna.

Emily Fahlén: Hur kom det sig att du började arbeta med serieteckningens format?

YW: Det var något jag började med redan som barn, det var ett sätt för mig att börja teckna. Jag var inspirerad av klassiska serietecknare som Alan Moore och Brian Bolland och försökte efterlikna dem. Det har satt sig i hur jag tecknar, jag hittade på egna figurer med karaktärer och förmågor, det blev ett sätt att visualisera saker på och tänka. Inom serieteckning finns en naturlig koppling mellan text och bild, man kan infoga mycket på det sättet. Jag intresserar mig också för hur de så kallade situationisterna använde sig av popkulturellt material på 1960-talet, att man kunde göra en slags détournement och vända på ett material för att se en annan sida av det, eller ställa ihop det med något

som är lite oväntat. Deras strategi var att ställa det mot konsumism och ifrågasätta ett system genom att läsa om och se sprickorna.

AH: I utställningen möter vi olika slags miljöer: Tensta och det omgivande Järvafältet, bruksorten Husum och en ny värld i upplösning. Varför har du valt att koppla ihop de här platserna med varandra? Vad har förortens och landsortens berättelse gemensamt för dig?

YW: Jag tänker att det dels handlar om att man har byggt de här områdena i en viss tid med en optimistisk idé om utveckling. De har haft en funktion, i bruksorten t ex i förhållande till arbetsgivaren och organiseringen av arbete. Jag skulle säga att positionen är annorlunda idag, landsorten såväl som förorten har tappat en del av sin identitet eftersom de inte längre fungerar som modeller för en samhällelig idé, välfärdsamhällets funktioner har nedmonterats och social service flyttar till kommersiella centrum. I gamla brukssamhällen är utflyttningen påtaglig, när det i förorten kanske snarare handlar om det motsatta. Samtidigt, eftersom man inte längre befinner sig "mitt i utvecklingen" så finns en möjlighet att kunna omdefiniera platsen, det skapas liksom ett utrymme att tänka något annat. Eller man måste det på något sätt och det är väl t ex så som självorganiseringen blir mer påtaglig. Det blir en sorts gränsland, vilket är negativt på många olika sätt men som det även finns en möjlighet i.

EF: Det här gränslandet du talar om är påtagligt i Den nya hjorden, i din science-fictionsvärld har det tecknade samhället nått kulmen, ett nytt slags Big bang har inträffat till följd av vår konsumtion och ohållbara relation till naturens resurser. Det är ofrånkomligen en ekologisk kritik

som du tecknar fram, men är bilderna enbart dystopiska?

YW: Mina berättelser har olika tidslinjer och inslag av drömmar och fantasi. Man skulle kunna tala om en tankes fria rörlighet. I bildsviten Den nya hjorden utgår jag ifrån den etablerade tanken om "Big bang" som en singulär händelse, där började all tid och därifrån utgick all utveckling. Rent biologiskt är vi på väg mot att evolutionen inte har samma roll längre, man kan ju förändra gener mm, så på något sätt är själva grundförutsättningen förändrad. Gasmolnen eller ångorna som vi ser i bilderna kommer från motorvägen och återskapar ett slags urtillstånd som under "Big bang". I mina bilder ser vi det hända igen, men nu som en tillbakarörelse. Man vet inte exakt vad det här egentligen är början eller slutet på. Jag är intresserad av att gestalta en brytpunkt, genom bild och text försöker jag att komma åt något som inte riktigt stämmer eller korrelerar, en spricka. Det gör att man kan hitta ett "tredje" plan. "Det tredje" är det som jag tycker är intressant inom feminism eller ekologiska debatter, den här relationen som motsätter sig en dualistisk världsåskådning.

EF: Ja idén om katastrofen behöver inte vara odelat negativ, den kan ju också utgöra början på något nytt. Jag tänker på en bok jag har hemma som heter A Paradise Built in Hell: The Extraordinary Communities That Arise in Disaster. Det är en studie över vad som händer när civilisationer faller samman till följd av naturkatastrofer, vilket i sig är en tragedi, men kan samtidigt möjliggöra en helt ny situation där folk hjälper varandra och solidariteten blir praktik.

YW: Ja, tanken om ett slags rening genom katastrofer låter både skrämmande och lockande, den har både religiösa och revolutionära tendenser i sig. Men ja, kanske skulle det samtidigt vara intressant om den här situationen som vi betraktar i mitt verk också kunde bära med sig en uppvaknad solidaritet med själva naturkraften, eller katastrofen om man så vill. Att händelsen fungerar som en öppning för ett annat, inkluderande, förhållande till processer i naturen som vi också är en del av och påverkar. Och blir påverkade av.

EF: Det är också intressant hur du arbetar med giftet. Inte heller det behöver ju förstås som något entydigt av ondo, jag menar å ena sidan kan det verka förödande men å andra sidan kan giftet också utgöra en möjlighet, som t ex i hormonbehandlingar, i läkemedel osv.

YW: Precis, det kan vara en potentiell öppning mot en annan relation när man tänker bortom en entydig negativ konsekvens. Jag har också använt översvämningen som en tankemodell för det här. Att tänka på det flytande och läckage, att de har så olika konnotationer trots att de talar om en liknande rörelse. Det flytande kopplas till positiva skeenden: en ekonomi som flödar, utveckling och framåtrörelse. Läckage å andra sidan läses som något väldigt negativt, som mens, avfall, föroreningar, något okontrollerat. Ändå är det beskrivningar av samma sak, som trots det kan få så olika betydelser.

Det går att härleda till feministiska idéer om vad som ges ett värde och inte, men även i förhållande till naturen; alla de system som vi skapar för att rättfärdiga hur vi använder naturen och hur den ska tjäna mänskliga samhällen. Jag

---

tänker istället att man måste släppa tanken på vår kontroll över naturen, då blir läckaget något som vi inte kan kontrollera eller skydda oss mot. Istället får vi omfamna sakernas tillstånd och det oundvikliga, t ex att vi kan ta ansvar för föroreningen som kommer ut, den ligger ju redan i marken och finns här. Vi kan inte förneka det avfall som vi har varit med och producerat.

AH: Och för att slutligen landa i vår direkta samtid: Just nu byggs Förbifart Stockholm som är ett omfattande infrastrukturellt projekt där man skapar en motorvägsförbindelse som ska avlasta infarten till Stockholms centrala delar. Vi ser hur Järnvägfältets landskap förändras, belastas och miljömässigt exponeras av det här projektet. Du behandlar också Förbifarten och dess avfall i dina bilder.

YW: Ja, mina egna erfarenheter kopplade till platser där jag har min vardag ligger ofta till grund för mina verk. Och jag rör mig ju ofta på Järnvägfältet, både genom att jag har min ateljé där, och genom mitt intresse för fågelskådning. Så rent geografiskt blir det omöjligt att inte förhålla sig till de motorvägsprojekt som pågår i området. Vägen har en hög röst som ofta dränker ljudet av fågelsång. Motorvägar och biltrafik beskrivs ju ofta som en förutsättning för fri rörlighet, utbyte mellan områden och utveckling. Men till viss del upplever jag att de har motsatt effekt och istället skapar barriärer, stoppar upp människors rörlighet, växter och djur, spontana rörelsemönster. Det som snarare gynnas är biltrafik till köpcentrum. Bilvägen är i stort en ekonomisk artär. En annan aspekt är att vägdragningar inte verkar gynna mänsklig kontakt, att ta sig mellan två lägenheter i Tensta med

bil är mycket mer komplicerat än att köra till Barkarby eller Kista. Det är svårt att inte se biltrafiken som ett uppfostringsprojekt som skall peka ut viktiga värden i livet. Hade Pink Floyds The Wall gjorts idag hade den antagligen hetat "The Road".

Emily Fahlén och Asrin Haidari arbetar på Tensta konsthall.

Datum

Torsdagar och lördagar, 14:00
Allmänna introduktioner till
utställningen

Lördag 10.6, 12:00–15:00
Teckningslördag med Ylva
Westerlund. Drop-in. För barn
och vuxna

Lördag 10.6, 15:00 Konstnärvisning
av Ylva Westerlund

Torsdag 15.6, 14:00 Visning av
konsthallschef Maria Lind

Fredag 30.6, 15:00 Invigning av nytt
verk med sommarjobbare på
Tensta simhall

Lördag 26.8, 12:00–15:00
Teckningslördag med Ylva
Westerlund. Drop-in.
För barn och vuxna

Torsdag 7.9, 14:00 Visning av
konsthallschef Maria Lind

Lördag 9.9, 12:00–15:00
Teckningslördag med Ylva
Westerlund. Drop-in.
För barn och vuxna

Onsdag 13.9, 13:00 Invigning av
utställningen Dream Wasteland och
vandring på Järvafältet. Samling på
Tensta konsthall

Onsdag 20.9, 14:00 Vandring på
Järvafältet med Ylva Westerlund

Torsdag 21.9, 14:00 Visning av
konsthallschef Maria Lind

Personal på Tensta konsthall

Fahyma Alnablsi
reception och lärande
Muna Al Yaqoobi
assistent
Emily Fahlén
förmedling och produktion
Asrin Haidari
kommunikation och press
Maria Lind
chef
Carl-Oskar Linné
utställningsproduktion
Asha Mohamed
assistent
Hedvig Wiezell
infrastruktur och förmedling
Didem Yildirim
assistent

Värdar
Arazo Arif
Makda Embaie
Isabella Tjäder

Teknik och installering
Johan Wahlgren
Carl-Oskar Linné